

[Gunnar Fog-Petersen.]

Magt paa alle Ting, som derved søger ned mod Tilstandene, som de var den Gang. Det er, tror jeg, en fuldstændig Misforstaaelse; dertil kommer vi ikke mere, den Tid er forbi, og selv om det kunde være ønskeligt, saa ligger det udenfor al Virkeligheds Grænse. Jeg behøver blot at pege paa, at f. Eks. Skatter og Afgifter i 1914 gav godt hundrede Millioner, 102 Mill. Kr., og at vi nu er oppe paa en 340 Mill. Kr. Enhver kan sige sig selv, at en Tilbagevenden for Statsbudgetterne til noget blot tilnærmelsesvist af, hvad Skatterne indbragte i 1914, kan der slet ikke være Tale om. Ser vi paa de forskellige Poster indenfor Skatter og Afgifter, viser det sig, at Ejendomsskatterne er omtrent fordobledede, medens Omsætningsafgifterne og Kendelser og Gebyrer kun er vokset en halv Gang, at de indirekte Skatter er vokset tre, fire Gange og de direkte en fem, seks Gange. Og Udgifterne viser en Stigning i Forhold dertil, for Militærudgifternes Vedkommende knap et Par Gange, for mange andre Udgifters Vedkommende, navnlig de sociale Udgifters, flere Gange.

At det til Trods for saa stærk en Modstand her i Landet imod at bringe Militærudgifterne ned og overfor de mange, der holder paa, at de skal højere op, alligevel ikke har været muligt at faa dem højere op, tror jeg skyldes den vedvarende Opposition imod at faa dem bragt i Vejret. Det er et kedeligt Emne at vende tilbage til, det har ikke Nyhedens Interesse, og det, der kan siges baade for og imod, er sagt mange Gange før. Alligevel tror jeg, der kunde være Grund til at se paa disse Udgifter i den nuværende Situation, fordi det forekommer mig, at der — jeg vil ikke sige aabner sig en Mulighed for, men viser sig Haab om, at det skulde være muligt i Fremtiden at faa dem bragt længere ned. Til dette Haab finder jeg Næring i den Omstændighed, at der mellem det nuværende Regeringsparti, Venstre, og det konservative Folkeparti er ved at opstaa en Uenighed om, hvad der skal ofres til dette Formaal, en Uenighed, som ikke har været til Stede i mange, mange Aar. Jeg øjner et Brud i Samarbejdet mellem de to Partier just paa dette Punkt. Og da jeg har den Forestilling, at Partiet Venstres Stilling til disse Udgifter ikke saa meget giver sig Udtryk i de Argumenter, hvormed man dækker de store Bevillinger, som i en Følelse af, at det har været nødvendigt for det politiske Samarbejdes Skyld at yde saa store Beløb, nærer jeg

Haab om, at Partiet, hvis Samarbejdet brister paa dette Punkt, vil være at faa i Tale for en Reduktion, som vort Budget i høj Grad trænger til. Jeg tror oven i Købet, at hvis der først en Gang er kommet en Kløft mellem de to Partier, vil den ikke alene vokse ved Venstres Tilbøjelighed til at gaa længere ned, men ogsaa ved det konservative Folkepartis Tilbøjelighed til at gaa højere op, idet dette Parti, som jo indretter sig paa at tage Føringsen i den konservative Udvikling her i Landet, sikkert i dette Spørgsmaal ser en af de stærkeste Løftestænger for Partiets kommende Magt og Indflydelse.

At de sociale Udgifter er steget saa stærkt, som de er, anser jeg for et stort Gode. De er ganske vist udsat for megen Kritik; men det Gode, de er, er dog et saadant, at hvis man tænkte sig dem forsvinde af det offentlige Liv, vilde man vist fra alle Sider være paa det rene med, at den Skade og Fortræd, der vilde opstaa derved, langt vilde opveje de mulige Misbrug, der finder Sted. Men paa noget saadant er der ingen i det offentlige Liv, der tænker.

Jeg tror altsaa, at man maa se helt bort fra al Tale om 1914 og lignende Tilstande. Men derfor kan man godt rejse Spørgsmaalet om, hvor langt Kurven vil blive ved at pege nedad. Naar man ser paa indeværende Finansaars Bevillinger og paa de Oplysninger, der foreligger om, hvorledes Skatterne gaar ind, og ser paa det foreliggende Finanslovsforslag, synes der efter Udviklingen fra 1924—25 og 1925—26 til nu, hvor der har været et stort Fald, at være en Stabilitet i Syne for Statens Indtægter; oven i Købet regner jo det foreliggende Finanslovsforslag med lidt større Indtægter end det foregaaende Aars Bevilling. Og tager man Hensyn til alle Finansministres Forsigtighed med Hensyn til Overslag over Indtægter og Udgifter, skulde man have Lov til at vente, at det vil stille sig endnu gunstigere, end det gør, selv med den Korrektion af Tallene, som den højtærede Finansminister har givet os i sin Forelæggelsestale. Jeg har set efter for en Aarrække, fra 1896 til nu, hvorledes Forholdet er mellem Bevillinger og Regnskaber. Det viser sig for Indtægternes Vedkommende, at Regnskaberne i de 31 Aar fra 1896 op til nu har stillet sig gunstigere end Bevillingerne i 25 Aar; kun i 6 Aar har det modsatte været Tilfældet, og de fleste af disse var af ekstraordinær Karakter. For Udgifternes Vedkommende har Regnskaberne stillet